

มองคติความผ่านทัศนะทางปรัชญา

พระครูโกศลศาสนบัณฑิต (กฤษณะ ตรุโณ), ผศ.ดร.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อีเมล: krisna_t@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้ต้องการจะตอบคำถามว่า ทำไมเมืองไทยซึ่งเป็นเมืองพุทธจึงมีคติความจำนวนมาก? และกลุ่มแนวคิดทางปรัชญาจะมองคติความอย่างไร? กล่าวได้ว่าคนไทยจำนวน 94 เปอร์เซ็นต์เป็นชาวพุทธซึ่งต้องสมาทานศีล 5 ในทุก ๆ พิธีกรรมของพระพุทธศาสนา การสมาทานศีล 5 ก็หมายความว่าชาวพุทธตั้งใจปฏิบัติตามศีล 5 แต่ในความเป็นจริง ชาวพุทธได้ละเมิดศีล 5 เป็นจำนวนมาก และทำให้เกิดคติความจำนวนมาก เหตุผลที่ต้องละเมิดศีล 5 ก็คือ 1. ความไม่จริงจังในการปฏิบัติตามศีล 5 คือ สักแต่ว่าสมาทานไปพอเป็นพิธี และ 2. ความจำเป็นในการประกอบอาชีพ มีอาชีพหลายอาชีพที่ขัดแย้งกับการปฏิบัติตามศีล 5 เช่นอาชีพประมงขัดกับศีลข้อที่ 1 และอาชีพทนายความอาจขัดกับศีลข้อที่ 4 นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นอีก เช่นการเข้าสังคมด้วยการดื่มสุรา ขัดกับการปฏิบัติศีลข้อที่ 5 การละเมิดศีล 5 ส่วนหนึ่งทำให้เกิดคติความทันที เช่นนายแดงฆ่าคนตาย เป็นการละเมิดศีลข้อที่ 1 เมื่อมีการแจ้งตำรวจและฟ้องศาลก็เป็นคติความขึ้นมาทันที

คติความเป็นสิ่งที่ดีหรือสิ่งที่ชั่ว? ในทัศนะของกลุ่มสัมบูรณ์นิยมถือว่าความดีเป็นสิ่งที่มียู่ด้วยตัวของตัวเอง ไม่ขึ้นอยู่กับความเห็นหรือการกำหนดของผู้ใดหรือกลุ่มชนใดทั้งสิ้น แสดงว่าคติความเป็นได้ทั้งสิ่งที่ดีและสิ่งที่ชั่ว กลุ่มที่ได้ประโยชน์ก็บอกว่าเป็นสิ่งดี กลุ่มที่เสียประโยชน์ก็บอกว่าเป็นสิ่งชั่ว ในทัศนะของกลุ่มสัมพัทธ์นิยมถือว่าความดีมิได้อยู่เป็นสากลอย่างตายตัว แต่ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นหรือการยอมรับของสังคมแต่ละแห่งแต่ละเวลา ในทัศนะของกลุ่มวัตถุนิยมถือว่าความสุขทางกายเป็นสิ่งที่มีความที่สุดของชีวิต แสดงว่าถ้าคติความทำให้เกิดความสุขทางกายได้ ก็เป็นสิ่งที่ดี ในทัศนะของกลุ่มจิตนิยมถือว่าจิตหรือสภาวะนามธรรมมีความเป็นจริงสูงสุด และมีความสำคัญกว่าวัตถุ แสดงว่าถ้าคติความมีผลดีต่อจิตก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี ซึ่งเป็นเรื่องของแต่ละคนแต่ละกลุ่มให้คุณค่าต่อสิ่งต่าง ๆ นั้นเอง สำหรับผู้เขียนชอบกว่าเห็นด้วยกับทัศนะของกลุ่มสัมบูรณ์นิยม เพราะมีเหตุผลที่หนักแน่นรัดกุม คือเหตุผลที่ว่าความดีเป็นสิ่งที่มียู่ด้วยตัวของตัวเอง ไม่ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขใด ๆ

คำสำคัญ: ศีล 5, คติความ, สัมบูรณ์นิยม, สัมพัทธ์นิยม, วัตถุนิยม, จิตนิยม

Aim at lawsuit through vision Philosophy

Phrakhru Kolsonsasanabandit, Assistant Professor Dr.
Gradual School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Email: krisna_t@mcu.ac.th

ABSTRACT

This article needs to answers the questions “Why did the Thai Buddhist made a lot of sum of lawsuit? And how do the philosophical groups see through the lawsuits? Let ‘s start, 94 % of Thai people are Buddhist whose vowed to practice the five precepts in every ceremonies of Buddhism. As we known vow to practice the five precepts means attention to practice the five precepts. In fact Buddhist acts agent the five precepts very much sum, that made very much sum of lawsuits. The causes which is made Buddhist acts agent the five precepts are 1.The Buddhist did not pray attendant to practice the five precepts, 2. The necessary of occupation, such as, fisherman acts agent the 1st precept, etc. Whenever they acts agent the five precepts, they suddenly made lawsuits.

Do the lawsuits are good thing or bad thing? In the view of Absolutism which is got main idea, “Goodness or good thing are exist by itself, it did not depend on the opinion or determine of the others”. So, lawsuit can be both the good thing and the bad thing. If it useful for the group, it good for them. If it did not useful, it is bad, only. In the view of the Relativism which is got main idea, “Goodness did not universal exist, but depend on the place (society) and time”. So, lawsuit can be good and bad by the place and time. In the view of Materialism which is got main idea, Bodily happiness is the best in human life”. So, whatever do bodily happiness, such as, lawsuit did, lawsuit is the good thing, too. And the view of Idealism which is got main idea, “Spirit is the most important”. So, whatever take most important to spirit, such as, the lawsuit did, lawsuit is the good thing, also. It is to say in short “Different group get different idea”. I, the writer, had agree with the view of Absolutism, because the got valuable reasons, that is, all of the goodness or the good things are exist by themselves, they did not exist depend on the others at all.

Keywords: five precepts, lawsuits, Absolutism, Relativism, Materialism, Idealism

1. บทนำ

เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าประเทศไทยมีพลเมืองนับถือศาสนาพุทธเป็นจำนวนมาก มีวัดที่เป็นศาสนสถานของพระพุทธศาสนาจำนวน 33,902 วัด มีจำนวนพระภิกษุจำนวน 290,015 รูป แยกเป็นฝ่ายมหานิกายจำนวน 256,826 รูป ฝ่ายธรรมยุต จำนวน 33,189 รูป สามเณรจำนวน 58,418 รูป แยกเป็นฝ่ายมหานิกายจำนวน 51,614 รูป ฝ่ายธรรมยุตจำนวน 6,804 รูป ชาวพุทธเดิมมีจำนวน 94 เปอร์เซ็นต์ ปัจจุบันเหลือจำนวน 85 เปอร์เซ็นต์ ในพิธีกรรมของพระพุทธศาสนาทุกพิธีกรรมมักเริ่มต้นด้วยการกล่าวคำไหว้พระ กล่าวคำขอศีล 5 กล่าวคำสมาทานศีล 5 แล้วจึงกล่าวคำอื่นต่อไปถ้าเป็นพิธีมงคลก็ว่าอย่างหนึ่ง ถ้าเป็นพิธีอวมงคลก็ว่าอีกอย่างหนึ่ง การสมาทานศีล 5 นั้นก็หมายความว่าผู้สมาทานตั้งใจจะรักษาการกระทำทางกายและวาจาให้เป็นไปตามข้อบัญญัติของศีล 5 ข้อนั้น ถ้าเป็นอย่างนั้นสังคมไทยต้องเป็นสังคมที่สงบสุขอย่างแน่นอน เพราะชาวพุทธไทยทุกคนหรือส่วนมากพากันสมาทานศีล 5 และปฏิบัติตามหลักศีลทั้ง 5 ข้อ แต่สังคมไทยไม่ได้เป็นอย่างนั้น กลับตรงกันข้ามคือในสังคมไทยเกิดมีเรื่องราวร้าย ๆ ต่าง ๆ ที่เป็นคดีความกันก็มากที่ไม่เป็นคดีความก็ไม่น้อย คดีความเหล่านั้นล้วนเป็นเรื่องที่ขัดกับสาระของหลักศีล 5 ทั้งสิ้น สาระหรือใจความของหลักศีล 5 นั้นว่า ข้อ 1 ข้าพเจ้าขอสมาทานงดเว้นจากการปลงชีวิต เว้นจากการฆ่าการประทุษร้ายกัน ข้อ 2 ข้าพเจ้าขอสมาทานงดเว้นจากการถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้ เว้นจากการลัก โกง ละเมิดกรรมสิทธิ์ ทำลายทรัพย์สิน ข้อ 3 ข้าพเจ้าขอสมาทานงดเว้นจากการประพฤติดินในกาม เว้นจากการล่วงละเมิดสิ่งที่ผู้อื่นรักใคร่หวงแหน ข้อ 4 ข้าพเจ้าขอสมาทานงดเว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง และข้อ 5 ข้าพเจ้าขอสมาทานงดเว้นจากการดื่มสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท เว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ ชาวพุทธไทยนิยมสมาทานศีล 5 กันบ่อย ๆ หรือสมาทานกันทุกงานพิธีที่จัดขึ้นในงานต่าง ๆ ทั้งงานมงคลและงานอวมงคล จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า ทำไมในสังคมไทยจึงมีคดีความเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากกล่าวได้ว่าเกิดขึ้นทุกวัน ซึ่งขัดแย้งกับหลักศีล 5? และนักปรัชญาจะมองคดีความอย่างไร?

2. สาเหตุที่ทำให้ชาวพุทธไทยละเมิดศีล 5

ผู้เขียนคิดว่ามีหลายสาเหตุที่ทำให้ชาวพุทธไทยละเมิดศีล 5 ในเรื่องนี้ผู้เขียนขอแบ่งชาวพุทธไทยออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ คือ 1. กลุ่มชาวไทยพุทธที่ปฏิบัติตามศีล 5 อย่างเคร่งครัด 2. กลุ่มชาวไทยพุทธที่ปฏิบัติตามศีล 5 อย่างปานกลาง 3. กลุ่มชาวไทยพุทธที่ปฏิบัติตามศีล 5 อย่างหย่อนยาน กลุ่มแรกประกอบด้วย พระภิกษุ สามเณร แม่ชี อุบาสกและอุบาสิกาทั้งหลาย ชาวพุทธไทยกลุ่มนี้ยึดปฏิบัติตามศีล ทั้งศีล 5, ศีล 8, ศีล 10 และศีล 227 รวมทั้งศีลโพธิสัตว์ กลุ่มนี้ไม่ค่อยสร้างปัญหา ไม่ค่อยละเมิดศีล ถึงมีการละเมิดก็มีจำนวนน้อย ไม่ชอบสร้างคดีความให้ตนเองและสังคมเกิดความเดือดร้อน รุนแรง คนกลุ่มนี้อาจมี 5 เปอร์เซ็นต์ที่ละเมิดศีล กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยชาวพุทธไทยทั้งหลายที่ตั้งใจประกอบอาชีพต่าง ๆ สนใจการทำงาน การทำมาหากิน ในกลุ่มนี้มีผู้ละเมิดศีลมากขึ้น ทำให้เกิดคดีความมากขึ้น ทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ คนกลุ่มนี้อาจมี 50 เปอร์เซ็นต์ที่ละเมิดศีล คนที่เป็นชาวพุทธไทยกลุ่มที่ 3 ประกอบด้วยคนทำงานผิดกฎหมาย พวกมิถฉอาชีพต่าง ๆ กลุ่มนี้เชื่อได้ว่าละเมิดศีลแน่ ๆ

และละเมิดเป็นประจำ สร้างคติความมากมาย 100 เปอร์เซ็นต์ของคนกลุ่มนี้ละเมิดศีลแน่นอน เข้าคุก ออกคุกเป็นประจำ นับจำนวนคนละเมิดศีลใน 3 กลุ่มนี้รวมกันแล้วก็จะเป็จำนวนคนจำนวนเปอร์เซ็นต์ ของคนที่ละเมิดศีลโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจเป็นจำนวนที่มาก จำนวนคติความจึงมีจำนวนมากอย่างที่เห็นกัน อยู่ สาเหตุที่คนไทยพุทธละเมิดศีลโดยเฉพาะศีล 5 นั้นน่าจะเป็นเพราะคน ๆ นั้นกลุ่มนั้นชอบใจพอใจ ที่จะละเมิด ทำบ่อยจนไม่รู้สึกผิดเสียแล้ว สาเหตุที่รองลงมาจะเป็นเรื่องการทำงานอาชีพที่ต้องดิ้นรน เมื่อทำผิดกฎหมายผิดศีลแล้วได้คำตอบแทนมาก เพื่อให้ได้อาหารดี ๆ มีที่อยู่ดี ๆ นี่ก็เป็นสิ่งจูงใจให้คน ละเมิดศีลมากขึ้น อีกสาเหตุหนึ่งคือการกระทำไปโดยความคึกคะนอง มีพวกซึ่งพวกแค้นชั้เป็นตัวอย่าง พวกนี้ก็ไม่สนใจรักษาศีล และไม่สนว่ามันผิดหรือไม่ผิด ถูกจับได้ก็ยืนดินนอนในคุก สบายในคุกมีอาหาร กิน มีคนดูแลรักษาความปลอดภัยให้ด้วย นอกนี้ยังมีสาเหตุอื่นอีกมากมาย คนละเมิดศีล 5 จึงมาก คติความจึงมาก และคนติดคุกก็มากขึ้นเรื่อย ๆ

3. คติความที่เกิดเพราะการกระทำละเมิดศีล 5

ผู้เขียนเห็นว่าการคัดคติความแต่ละเรื่องลงมาไว้ในนี้ก็ยืดยาวเกินไป จึงคัดเอาสำนวน คำพิพากษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคติความมาแสดงไว้ในที่นี้ดังต่อไปนี้

คติความที่เกิดเพราะการกระทำผิดศีลข้อที่ 1 ข้าพเจ้าขอสมทาทานงดเว้นจากการปลงชีวิต เว้น จากการฆ่าการประทุษร้ายกัน เช่นคติความที่มีคำพิพากษาว่า

...ผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยฐานฆ่าบุตรผู้เสียหายโดยไม่เจตนา ก่อนถึงวันนัด ไตร่สวนมูลฟ้อง อัยการเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยฐานวิวาททำให้คนตาย อันเป็นกรรม เดียวกัน จำเลยรับสารภาพ ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยตามฟ้องของอัยการ สิทธิ ของผู้เสียหายที่ยื่นฟ้องไว้ก่อนย่อมระงับไปตามมาตรา 39 (4) ฎีกาที่ 1124/ 2496 2496 ฎ. 1348. และฎีกาที่ 509/ 2520 2520 ฎ. 310.

จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าคติความที่เกิดขึ้นก็เป็นเรื่องขัดแย้งกับศีลข้อที่ 1 ถ้าคนปฏิบัติตาม ศีลข้อนี้ โดยไม่มีความรู้เรื่องกฎหมายเลย ก็ได้รับประโยชน์คือความสงบสุขในครอบครัวและมีความสุข สงบในสังคม ไม่มีคติความเพิ่มขึ้น ไม่ต้องมีการลงโทษจับกุมคุมขัง

คติความที่เกิดเพราะการกระทำผิดศีลข้อที่ 2 ข้าพเจ้าขอสมทาทานงดเว้นจากการถือเอาของที่เขาไม่ได้ให้ เว้นจากการลัก โกง ละเมิดกรรมสิทธิ์ ทำลายทรัพย์สิน เช่นคติความที่มีคำพิพากษาว่า

...โจทก์ฟ้องคดีอาญาว่าจำเลยยกยอกทรัพย์รายพิพาทและรายอื่นด้วย ศาลพิพากษา เพียงว่าจำเลยยกยอกทรัพย์รายอื่น มิได้ยกยอกทรัพย์รายพิพาท ดั่งนี้อายุความที่จะ ฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์รายพิพาทจึงมิได้สะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มาตรา 51 และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 174 โจทก์ต้องฟ้องภายใน 1 ปี นับแต่วันที่จำเลยละเมิด (ฎีกาที่ 37/ 2495 2495 ฎ. 25)

ผู้เขียนเข้าใจว่าการยกยอกเป็นอาการหนึ่งของการลักขโมย จึงนำเรื่องนี้มาลงไว้ในที่นี้

จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่า การละเมิดศีลข้อที่ 2 ก็ทำให้เกิดคดีความได้เช่นกัน ต้องถูกลงโทษตามกฎหมาย

คดีความที่เกิดเพราะการกระทำผิดศีลข้อที่ 3 ข้าพเจ้าขอสมทาทานงดเว้นจากการประพฤติดินอกาม เว้นจากการล่วงละเมิดสิ่งที่ผู้อื่นรักใคร่หวงแหน เช่นตัวอย่างคดีความต่อไปนี้

...คุณมารศรีมีแฟนหล่อ มาเล่าเรื่องสามีจอมเจ้าชู้จนเป็นเหตุให้เธอถูกไล่ออกจากงานให้ฟัง เรื่องมีอยู่ว่าคุณมารศรีมีแฟนหล่อท่านนี้ ทำงานอยู่โรงงานเดียวกับสามี แต่สามีของเธอนั้นเป็นคนรูปหล่อ คารมดี จีบสาวไม่เลือกหน้า จนเพื่อน ๆ ในโรงงานตั้งฉายาให้ว่า พ่อไก่แจ้ วันหนึ่งเธอก็ไปเห็นสามีของเธอยืนจับแขนกับสาวคนหนึ่ง และกำลังกระซิบกระซาบต่อกัน เธอโมโหเลือดขึ้นหน้าก็ปรีเข้าไปตบตีสั่งสามีและผู้หญิงคนนั้น จนเพื่อนและหัวหน้างานต้องมาจับแยกกัน ขณะที่หัวหน้าจับแขนเธอไว้วันนั้น เธอสะบัดจนหลุดและพูดกับหัวหน้าว่า อย่ามาห้าม วันนี้จะเอาให้ตาย เมื่อเรื่องจบลงหัวหน้างานรู้สึกว่าจะต่อสู้อันนี้ แสดงอาการไม่เคารพ ไม่เชื่อฟังการบังคับบัญชา จึงไปฟ้องนายจ้าง นายจ้างก็เลิกจ้าง ข้อหาขัดคำสั่งนายจ้าง “อย่างนี้หนูจะฟ้องให้บริษัทจ่ายเงินให้หนูได้ไหมคะ?”

จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่า การละเมิดศีลข้อที่ 3 ก็ทำให้เกิดคดีความได้เช่นกัน รวมทั้งทำให้เกิดความวุ่นวายในบริษัทที่คนกลุ่มนั้นเข้าทำงาน และผิดกฎหมายอย่างชัดเจน

คดีความที่เกิดเพราะการกระทำผิดศีลข้อที่ 4 ข้าพเจ้าขอสมทาทานงดเว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง เช่นตัวอย่างคำพิพากษาต่อไปนี้

...คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 291/ 2480 จำเลยเบิกความเท็จจบแล้ว ระหว่างที่ศาลจรรยาบรรณพิจารณา จำเลยกลับแจ้งความจริง จำเลยได้รับลดหย่อนโทษ (ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 183)

จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่า การละเมิดศีลข้อที่ 4 ก็ทำให้เกิดคดีความได้เช่นกัน รวมทั้งทำให้เกิดความวุ่นวายในที่ทำงานและในชุมชน และผิดกฎหมายอย่างชัดเจน

คดีความที่เกิดเพราะการกระทำผิดศีลข้อที่ 5 ข้าพเจ้าขอสมทาทานงดเว้นจากการดื่มสุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท เว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ เช่นตัวอย่างคำพิพากษาต่อไปนี้

...คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 786/ 2522 จำเลยที่ 1 และที่ 2 ร่วมกันมีเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เมื่อเจ้าพนักงานไปที่บ้านจำเลยทั้งสองเพื่อตรวจค้นจับกุม จำเลยที่ 1 รีบหนีไปจากจำเลยที่ 2 แล้วโยนทิ้งทันที ดังนี้เห็นได้ว่า จำเลยที่ 1 กระทำไปเพื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจยึดหลักฐานเกี่ยวกับความผิดได้ที่ตน เป็นการกระทำด้วยเจตนาเพื่อช่วยตัวเอง แม้จำเลยที่ 2 อาจจะได้รับประโยชน์จากการกระทำดังกล่าวด้วย จำเลยที่ 1 ก็ไม่มีความผิดฐานทำให้เสียหาย ทำลายพยานหลักฐานในการกระทำความผิด เพื่อช่วยผู้อื่นมิให้ต้องรับโทษตาม มาตรา 184

จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่า การละเมิดศีลข้อที่ 5 ก็ทำให้เกิดคติความได้เช่นกัน รวมทั้งทำให้เกิดความวุ่นวายในที่ทำงานและในชุมชน และผิดกฎหมายอย่างชัดเจนเนื่องจากเฮโรอีนเป็นสิ่งเสพติดให้โทษ อยู่ในกลุ่มเดียวกับกับสุราเมรัยซึ่งกล่าวไว้ในศีลข้อที่ 5

คำพิพากษาหรือคติความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการกระทำความผิดของคนในสังคมซึ่งเกี่ยวข้องไปถึงการละเมิดศีล 5 แต่ละข้อ ส่วนที่เกี่ยวข้องกันก็คือ เมื่อมีการละเมิดศีลก็มักมีการละเมิดกฎหมายมีโทษตามกฎหมาย แต่การละเมิดกฎหมายบางข้อบางมาตราไม่เป็นการละเมิดศีล เช่น ขับรถฝ่าไฟแดง ถือว่าละเมิดกฎหมาย แต่ไม่ได้ละเมิดศีล กล่าวโดยเจาะจงก็คือไม่ละเมิดศีล 5 เนื่องจากกฎหมายมีการพัฒนาให้ทันสมัย แต่ศีลยังเป็นหลักการเก่าซึ่งเกิดมีมาเมื่อหลายพันปีมาแล้ว

ถ้าจะมีคำถามว่า การกระทำความผิดศีล (โดยเฉพาะศีล 5) มีความสัมพันธ์กับการกระทำความผิดกฎหมายหรือไม่? ผู้เขียนขอเสนอคำตอบว่า มีความสัมพันธ์กันเป็นส่วนใหญ่ เพราะศีลกับกฎหมายเป็นกฎเกณฑ์ที่คนในสังคมตกลงยอมรับร่วมกัน เป็นกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความสงบ ถ้าคนใดคนหนึ่งละเมิดศีล 5 ข้อใดข้อหนึ่ง ก็ถือว่าผิดทันทีที่มีการละเมิด ไม่ค่อยมีคนมาชี้ว่าคนนั้นคนนี้จะละเมิดศีลแล้วต้องรับโทษอย่างนั้นอย่างนี้ ต่างจากการที่คนละเมิดกฎหมายแล้วจะมีเจ้าทุกข์หรือผู้เสียหาย ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจ ให้ตำรวจดำเนินการสืบสวนจับกุมมาลงโทษตามตัวบทกฎหมาย แต่ก็ยังเหมือนกันในประเด็นที่คนละเมิดศีลก็ผิดทันทีที่ละเมิดและคนที่ละเมิดกฎหมายก็ผิดทันทีที่ละเมิด การที่จะให้ผู้ละเมิดกฎหมายได้รับโทษตามกฎหมาย ต้องมีเจ้าทุกข์หรือผู้เสียหายไปแจ้งความก่อน ตำรวจจึงจะดำเนินการสืบสวนจับกุม ส่งฟ้องศาล กลายเป็นคติความ ศาลจะได้พิจารณาตัดสินให้รับโทษตามกฎหมายต่อไป ต่างจากการละเมิดศีลที่มีความเสียหายเพียงเล็กน้อย เช่น ผิดศีลหรือละเมิดศีลข้อที่ 1 กรณีเกี่ยวกับการฆ่าคน ฆ่าปลา สักตัวสองตัว ก็ไม่มีใครเดือดร้อนติดตามเอาโทษกันนัก แต่ในกรณีมีการฆ่าคนตาย ต้องมีการแจ้งความ เรื่องถึงตำรวจ ซึ่งต้องมีการดำเนินการสืบสวนจับกุม ส่งฟ้องศาลให้ศาลตัดสินลงโทษตามกฎหมาย คนที่ละเมิดทั้งสองกรณีก็ละเมิดทั้งศีลและกฎหมาย ในกรณีเกี่ยวกับการละเมิดศีลข้ออื่นๆ ก็เช่นเดียวกัน เช่น ผิดศีลข้อ 2 กรณีเกิดเหตุคนคนหนึ่งลักขโมยสัมภิน 1 ผล นี่เป็นการละเมิดศีลด้วยและละเมิดกฎหมายด้วย แต่คนที่เป็นเจ้าของอาจเห็นเป็นเรื่องเล็กน้อยก็ไม่แจ้งความไม่เอาความตามกฎหมาย แต่ยังไงมันก็ผิดศีลและกฎหมาย เพราะมีการละเมิด แต่กรณีนี้ไม่เป็นคติความ แต่ถ้ามีคนไปขโมยรถยนต์ราคาแพงหรือเครื่องเพชรราคาแพงหลายสิบล้านบาท นี่ก็ผิดหรือละเมิดทั้งศีลและกฎหมายเช่นกัน ผิดศีลกับผิดกฎหมายมักมาด้วยกันเสมอ กรณีเหตุใหญ่ๆ เช่นนี้ต้องมีเจ้าทุกข์หรือผู้เสียหาย มีการแจ้งความ มีการดำเนินการสืบสวนจับกุมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ แล้วส่งฟ้องศาลให้ศาลสั่งลงโทษตามกฎหมาย นี่กลายเป็นคติความ นี่เป็นเหตุผลว่าการละเมิดศีลกับการละเมิดกฎหมายมีความสัมพันธ์กัน

ถ้าจะมีคำถามว่าจะให้สังคมต่างๆ นำศีล 5 มาเป็นกฎหมายซะเลยจะได้หรือไม่? ผู้เขียนขอเสนอคำตอบว่า ได้ในระดับหนึ่ง คืออาจพอควบคุมคนที่อายุชั่วกลัวบาปได้บ้าง แต่ไม่อาจคุมพวกบาปหนาพวกสันดานโหดร้ายได้ ใช้ศีล แทนกฎหมายได้ในบางสังคม แต่สังคมคนจำนวนมากต้องมีการกฎหมายไว้ด้วย ถ้าคนสนใจปฏิบัติตามศีล 5 อย่างเคร่งครัด คนนั้นจะไม่ละเมิดกฎหมายเลย ศีล 5 อาจเหมาะสำหรับ

บางสังคม แต่กฎหมายยังต้องมีในทุกสังคม อาจกล่าวได้ว่าศีล 5 ซ่อนอยู่ในกฎหมาย กฎหมายก็คลุมศีล 5 ไว้อีกชั้น ทั้งศีล 5 และกฎหมายเป็นกฎเกณฑ์ที่จำเป็นสำหรับสังคมมนุษย์ทุกสังคมและทุกยุคทุกสมัย

4. มองคำพิพากษาหรือคติความผ่านทัศนะทางปรัชญา

กล่าวได้ว่าคติความต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น เกิดขึ้นเนื่องจากการละเมิดศีล โดยเฉพาะศีล 5 ซึ่งเป็นหลักจริยศาสตร์ขั้นพื้นฐาน เพราะการกระทำที่ละเมิดศีล 5 จึงทำให้เกิดคติความต่าง ๆ เหล่านี้ นำไปสู่การฟ้องศาลและศาลได้ออกคำพิพากษา กำหนดโทษในแต่ละคดีความหนักเบาตามความรุนแรงของคดีความแต่ละคดี ซึ่งอาจมองผ่านทัศนะทางปรัชญาได้ดังนี้

4.1 ทัศนะสัมบูรณ์นิยม (absolutism) มีสาระว่า “สัมบูรณ์นิยมเป็นทัศนะที่ถือว่า มีสิ่งที่มีอยู่เอง เป็นอยู่เอง มีอยู่เป็นอยู่ด้วยตนเอง เป็นอิสระไม่ขึ้นกับเหตุปัจจัยอื่นใด เช่น ในทางจริยศาสตร์สัมบูรณ์นิยมถือว่า ความเป็นสิ่งที่มีอยู่ด้วยตัวของตัวเอง ไม่ขึ้นกับความเห็นหรือการกำหนดของผู้ใดหรือกลุ่มคนใดทั้งสิ้น...” ตัวอย่างคำพิพากษาหรือคติความที่ยกมาทั้ง 5 เรื่อง คัดเฉพาะที่ขัดแย้งกับสาระของศีล 5 อย่างชัดเจน คนทั่วไปเข้าใจกันแล้วว่าการกระทำที่ถูกต้องเข้ากันได้กับหลักศีล 5 หรือศีลชุดอื่น ๆ ถือว่าเป็นการกระทำที่ดี ส่วนการกระทำที่ขัดแย้งกับสาระของศีล ก็เป็นการกระทำที่ชั่ว สัมบูรณ์นิยมถือว่าความเป็นสิ่งที่มีอยู่ด้วยตัวของตัวเอง ไม่ขึ้นกับความเห็นหรือการกำหนดของผู้ใดหรือกลุ่มใดทั้งสิ้น ซึ่งก็หมายความว่าความชั่วก็เป็นสิ่งที่มีอยู่ด้วยตัวของตัวเอง ไม่ขึ้นกับความเห็นหรือการกำหนดของผู้ใดหรือกลุ่มใดทั้งสิ้นเช่นกัน คติความที่เกิดขึ้นเพราะการกระทำที่ขัดแย้งกับศีล 5 หรือการกระทำที่ละเมิดศีล 5 เป็นความชั่วทั้งสิ้น ถ้ามีคำถามว่า คติความเป็นความดีได้หรือไม่? อาจตอบได้ว่า เป็นส่วนของความดี คือคติความเป็นส่วนของการเรียกร้องจัดการให้เกิดความดี กระบวนการของความดีเป็นกระบวนการกระทำเพื่อให้ได้ความยุติธรรม ในเรื่องนี้หรือเรื่องไหน ๆ ความยุติธรรมก็คือความดี ฉะนั้น ตัวกระบวนการของความดีนี้เป็นความดี แต่ตัวคติความไม่ใช่ความดีในความเข้าใจของคนทั่วไป ในทัศนะสัมบูรณ์นิยมนี้ถือว่า อะไรที่ชั่วก็ชั่วตลอดไป แม้บางคนบอกว่ามันดีเพราะเขาได้ประโยชน์จากมัน แต่จริง ๆ แล้วมันก็ชั่วนั่นเอง มันไม่มีทางเป็นความดีหรือสิ่งดีขึ้นมาได้ แต่ในความเห็นของคนทำอาชีพตำรวจ อาชีพทนาย อาชีพอัยการ อาชีพผู้พิพากษา และอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง ต้องเห็นว่าคติความเป็นเรื่องดี เป็นสิ่งดี เป็นความดีอย่างแน่นอน เพราะเป็นเรื่องที่ทำให้เงินให้ปีละไม่น้อย สามารถเลี้ยงครอบครัวให้เป็นสุขได้เพราะมีคติความ ถ้าไม่มีคติความคนกลุ่มนี้ก็บอกว่า แย้งเลย ไม่ผิดก็ไม่เงินใช้

4.2 ทัศนะสัมพัทธนิยม (relativism) มีสาระว่า “สัมพัทธนิยมเป็นทัศนะที่ถือว่าความจริงหรือคุณค่าไม่มีอยู่โดยตัวเอง แต่ต้องขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยอื่น เช่นสำนักปรัชญาบางสำนักถือว่า ความดีมิได้มีอยู่เป็นสากลอย่างตายตัว แต่ขึ้นอยู่กับความคิดเห็น หรือการยอมรับของสังคมแต่ละแห่งแต่ละเวลา...” เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า คติความที่กล่าวข้างต้นหรือคติความใด ๆ เป็นสำนวนหรืองานเขียนทางกฎหมายที่เขียนขึ้นเพื่อทางความยุติธรรมให้แก่ผู้เสียชีวิต หรือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ หรือผู้เสียประโยชน์ มีผู้เขียนรวบรวมเรื่องราวเหตุการณ์แล้วนำไปฟ้องต่อศาลให้ศาลพิจารณาตัดสินเป็นการใช้ชดเชยความเสียหาย สิ่งที่เป็นส่วนหนึ่งของคติความคือการกระทำผิดกฎหมาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการกระทำที่ผิดศีล โดย

เฉพาะศีล 5 นักปราชญ์ในพระพุทธศาสนาถือว่าการกระทำตามหลักศีล 5 และกระทำตามศีลชุดอื่น ๆ เป็นความดี แต่ในบางสังคมมีการยอมรับกันว่า การผิดศีลบางข้อก็เป็นความดีได้ เช่นบางสังคมถือว่า คนรวยเป็นคนดี ไม่สนใจว่ารวยมาอย่างไร รวยจากการทำอะไร บางสังคมก็ถือว่าคนพูดเก่งเป็นคนดี ไม่สนว่าที่พูดมานั้นเป็นเรื่องจริงหรือเรื่องเท็จ หรือบางคนอาจยอมรับว่าการโกหกในบางเรื่องเป็นความดี เพราะโกหกแล้วเกิดผลดีตามมา ซึ่งนิยมเรียกกันว่า ไวท์ไล (โกหกสีขาว: white lie) ซึ่งเข้ากันได้ กับทัศนคติสัมพัทธ์นิยม ที่ถือว่าความดีขึ้นอยู่กับคน ขึ้นอยู่กับพื้นที่ คนๆ หนึ่งอาจเป็นคนชั่วของหลายคน และอาจเป็นคนดีของอีกหลายคน ถึงอย่างไรเขาก็มีโอกาสเป็นคนดีในสังคมหนึ่งในเวลาหนึ่ง ความดีจึงขึ้นอยู่กับคนและสังคม ความดีไม่ของสากลตายตัว ฉะนั้น จึงกล่าวได้ว่าคติความดีเป็นสิ่งดีเป็น ความดีของคนที่ทำอาชีพเกี่ยวข้องกับคตคติความ ซึ่งก็คือคนทำอาชีพตำรวจ อาชีพทนาย อาชีพอัยการ อาชีพผู้พิพากษา เป็นต้น

4.3 ทัศนคติวัตถุนิยม (Materialism) มีสาระว่า “วัตถุนิยม ในทางจริยศาสตร์หมายถึงทัศนคติที่ถือว่า ความสุขทางกายเป็นสิ่งที่มีค่าสูงสุดของชีวิต...” ผู้เขียนมีความเห็นว่า เมื่อมองคติความดีกล่าวตาม ทัศนคติวัตถุนิยม คนที่ทำให้เกิดคตคติความดีจะทำผิดหลักศีล 5 ถ้าการกระทำนั้นทำให้ผู้กระทำมีความสุขทางกายก็เป็นการกระทำที่ดีมีคุณค่าในทัศนคติวัตถุนิยม กล่าวได้ว่าทัศนคติวัตถุนิยมเป็นทัศนคติที่สนับสนุนให้เกิดคตคติความมากขึ้น เพราะเป็นเรื่องที่เข้ากันได้สอดคล้องกันพอดีหรือมีแนวคิดในแนวเดียวกันโดยมีความสุขทางกายเป็นตัวเชื่อมโยง ทัศนคติวัตถุนิยมสนับสนุนชัดเจนว่าคตคติความเป็นสิ่งดี เป็นความดีของคนทำอาชีพที่เกี่ยวข้องเช่น อาชีพตำรวจ อาชีพทนาย อาชีพอัยการ อาชีพผู้พิพากษา เป็นต้น

4.4 ทัศนคติจิตนิยม (idealism) มีสาระว่า “...จิตนิยมเป็นชื่อเรียกทัศนคติทางปรัชญาของสำนักปรัชญาหลายสำนัก ที่มีทัศนคติร่วมกันว่า จิตหรือสภาวะนามธรรมมีความเป็นจริงสูงสุด และมีความสำคัญกว่าวัตถุ...” จากสาระของทัศนคติจิตนิยมที่ยกมานี้ แสดงให้เห็นว่า จิตสำคัญกว่ากาย ฉะนั้น การกระทำ ที่เริ่มมาจากจิตก็ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ถ้าจิตคิดดีแต่เมื่อทำด้วยกายแล้วเป็นเรื่องผิดศีลและผิดกฎหมายแล้วเป็นคตคติความดีเช่นคตคติความทั้ง 5 ที่ยกมาข้างต้นขึ้น ทัศนคติจิตนิยมยังถือว่าดีกว่าสำคัญกว่าเรื่องที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้เริ่มมาจากจิต ส่วนที่เป็นคตคติความแล้วมีโทษตามกฎหมายเป็นเรื่องเกิดขึ้นมาทีหลัง เรื่องนั้นเป็นเรื่องดีและสำคัญกว่าก็เนื่องจากจิตเป็นผู้เริ่มต้น ในแง่นี้ผู้เขียนถือว่าเรื่องคตคติความ กับทัศนคติจิตนิยมเป็นเรื่องที่อธิบายให้เข้ากันได้และสอดคล้องกันโดยมีจิตเป็นตัวเริ่มต้น ซึ่งขอเชื่อมโยงมาถึงเรื่องคนทำอาชีพตำรวจ และอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง เมื่อทำสำนวนหรือทำคดีด้วยจิตที่คิดดี คตคติความนั้นย่อมเป็นความดีและเป็นสิ่งดีตามทัศนคติจิตนิยม

สำหรับในประเด็นเกี่ยวกับการมองคตคติความด้วยทัศนคติของกลุ่มปรัชญาทั้ง 4 กลุ่มนั้น ผู้เขียนมีความเห็นด้วยกับทัศนคติของกลุ่มสัมบูรณ์นิยม เพราะเป็นกลุ่มที่มองด้วยทัศนคติที่ตรงไปตรงมามากกว่ากลุ่มอื่นๆ ดังมีคำนิยามของกลุ่มว่า ดีคือดีในตัวเอง ชั่วคือชั่วในตัวเอง คน หรือเวลา หรือสังคม หรือสถานที่ ไม่สามารถเปลี่ยนให้ดีเป็นชั่วหรือให้ชั่วเป็นดีได้ มันดีของมันเอง มันชั่วของมันเอง และเป็นอย่างนั้นตลอดไป เช่น ถ้าการฆ่าคนตายเป็นความชั่ว ก็เป็นความชั่วในทุกกรณี ไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนความคิดไปเรื่อย กรณีที่เป็นประโยชน์แก่ตนจึงเป็นเรื่องดี เรื่องเดียวกันพอไม่เป็นประโยชน์ก็กลายเป็น

เรื่องชั่ว ความดีต้องเป็นความดีตลอดไป เช่นเดียวกับสีแดง สีแดงต้องเป็นสีแดงของทุกชาติทุกภาษาซึ่งทุกคนมองเห็นสีแดงเป็นสีแดงเช่นเดียวกันทั้งหมด (เรื่องนี้ผู้เขียนหมายถึงสีแดงจริง ๆ)

5. ทศนะผู้เขียนและการวิจารณ์

คำพิพากษาหรือคดีความเป็นกระบวนการทางกฎหมายเพื่อแสวงหาความยุติธรรมในแต่ละกรณี ในทัศนะของคนทั่วไปก็มองว่า คำพิพากษาหรือคดีความเกิดขึ้นเนื่องจากมีเรื่องไม่ดีไม่พึงประสงค์ไม่ยุติธรรมเกิดขึ้นมาก่อน ดังเช่นตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น มีการฆ่ากันตาย มีการลักขโมยทรัพย์สินกัน มีการประพฤติผิดในกาม การดื่มสุราเมรัยของมีนเมาอันเป็นเหตุให้เกิดความประมาท และไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีคนหวังดีหรือคนที่เกี่ยวข้องไปแจ้งตำรวจ ตำรวจก็มารวบรวมข้อมูลและเรื่องราวต่าง ๆ รวบรวมพยานหลักฐาน แล้วทำสำนวนให้รู้ว่า เรื่องนี้มีใครเกี่ยวข้องอย่างไรบ้าง ทำเสียหายอะไรบ้างที่ไหน เมื่อไร ทำสำนวนเสร็จแล้วก็ส่งฟ้องศาล ผู้ฟ้องก็เรียกว่าโจทก์ ผู้ถูกฟ้องเรียกว่าจำเลย เมื่อถึงชั้นตอนส่งฟ้องศาล จึงถือว่าเป็นคดีความขึ้น จากนั้นศาลก็จะพิจารณาสำนวนคดีความนั้น แล้วก็ทำคำพิพากษาออกมา โดยที่ศาลก็พิจารณาจากสำนวนที่ตำรวจทำขึ้น และพิจารณาจากพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนำมาให้ เมื่อพิจารณาแล้วก็ทำคำพิพากษาแล้วอ่านให้โจทก์และจำเลยฟัง เป็นการบอกหรือสั่งให้มีการดำเนินการต่อไปว่าใครมีความผิดอย่างไร ควรได้รับโทษอย่างไร ให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการตามที่ศาลสั่งหรือตามคำพิพากษาต่อไป เป็นการคืนความยุติธรรมให้แก่ผู้เสียหาย ซึ่งถือว่าได้ความยุติธรรมเป็นส่วนมาก มีบ้างที่ผิดพลาดเนื่องมีความไม่ยุติธรรมแทรกเข้ามาในกระบวนการนี้ทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานพลาดไปจับแพะให้ศาลสั่งลงโทษแพะให้เป็นชาวประต๋บวงการอยู่บ้าง สิ่งที่ผู้เขียนประสงค์จะกล่าวถึงก็คือเรื่องคดีความนี้ เมื่อมองตามทัศนะทางปรัชญาแล้วจะเห็นว่า ทศนะทางปรัชญาบางทศนะก็เอียงไปเข้าข้างฝ่ายที่กระทำผิดศีลธรรมและผิดกฎหมาย เช่นทศนะวัตถุนิยม ที่เป็นเช่นนั้นเพราะผู้เขียนมองและจับเอาสาระสำคัญของทศนะนั้นมาเทียบกับคดีความที่ผิดศีลผิดกฎหมายอย่างชัดเจน แต่ถ้ามองด้วยหลักการทางจริยศาสตร์ก็จะมองว่าในเรื่องนั้น ๆ คดีความนั้น ๆ มีอะไรหรือใครอยู่ในกรอบ ดี หรือชั่ว ถูกหรือผิด เมื่อมองในกรอบนี้จะเห็นว่าคนไหนผิด คนไหนถูก คนไหนดี คนไหนชั่ว คนที่ผิด หรือคนชั่วก็ได้รับโทษตามที่กฎหมายระบุไว้ ก็ถือว่าเป็นความยุติธรรมที่สังคมหาได้ ซึ่งเป็นการกระทำที่ถูกต้องควรทำต่อไป เมื่อมองเทียบกับระหว่างหลักศีล หลักกฎหมาย กับทศนะทางปรัชญา ก็จะมีความเห็นที่ขัดกัน บางประการดังที่กล่าวมา แต่ก็ยังมีสาระที่เข้ากันได้ ซึ่งอยู่ที่การตั้งมุมมองว่าจะมองจากไหนไปไหน ต้องเลือกมุมมองให้ดี เพราะในทุกเรื่อง ในทุกคดีความก็มีทั้งแง่ดีและแง่ไม่ดี มีทั้งแง่มุมที่ถูกและแง่มุมที่ผิด ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ทศนะทางจริยศาสตร์กับทศนะทางปรัชญา เป็นการมองคนละมุม มองไปคนละทิศ ซึ่งทำให้เห็นเหมือนกันบ้างเห็นต่างกันบ้าง จึงไม่ควรถือว่าฝ่ายของตนถูกหมดฝ่ายเดียว อาจมีทั้งผิดและถูกทั้งสองฝ่าย ที่ดีที่สุดคือต้องปรึกษากัน พบกันครึ่งทาง ให้อยู่กันได้ในสังคมเดียวกัน เป็นเรื่องธรรมดาที่สังคมมีความหลากหลาย มีทั้งคนที่คิดเหมือนกันและคิดต่างกัน สีผิวและการแต่งกายก็มีทั้งที่เหมือนกันและต่างกัน ที่เหมือนกันก็คือทุกคนเป็นคน จะให้ดีต้องระลึกเสมอว่าทศนะทางปรัชญา ก็เอาไว้มองในแง่มุมปรัชญา การนำมามองเรื่องศีล เรื่องกฎหมายอาจเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม คนเรามีอาชีพต่าง

กัน มีงานต่างกัน เป็นไปไม่ได้ที่คนต่างอาชีพจะมั่งคั่งเหมือนกันทุกประการ แต่การกล่าวว่าการมีคติความ
จำนวนมาก ๆ เป็นการอนุเคราะห์หรืออำนวยการให้แก่คนที่ทำอาชีพตำรวจ อาชีพทนาย อาชีพ
อัยการ อาชีพผู้พิพากษา อาชีพนักข่าว และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้คนเหล่านี้มีความเป็นอยู่ที่ดี
มีบ้านหลังใหญ่ มีรถหรู การเงินคล่อง น่าจะเป็นการกล่าวที่ถูกต้อง และการกล่าวว่าเป็นคนที่ดี
คนไม่ดีไม่ได้ทำ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นคนที่ได้รับความทุกข์มากที่สุด ก็น่าจะเป็นการกล่าวที่ถูกต้องเช่นกัน

6. สรุป

จากการมองคติความผ่านทัศนะทางปรัชญาทำให้เห็นว่ามิตทัศนะทางปรัชญาบางทัศนะสนับสนุน
ให้เกิดคติความได้ ทัศนะนั้นคือ ทัศนะวัตถุนิยมที่มองว่าความสุขทางกายมีคุณค่าและมีความสำคัญกว่า
ซึ่งก็เท่ากับว่า ถ้าทำผิดกฎหมายแล้วมีความสุขทางกาย เช่นรับจ้างฆ่าคนแล้วมีเงินใช้จ่าย สุขกายกันไป
ลักขโมยเงินทองของเขามาได้ ก็นำไปใช้จ่าย สุขกายกันไป ถ้าทัศนะวัตถุนิยมถือว่าเป็นเรื่องดี คนทั้ง
หลายมาจับเอาประเด็นนี้เป็นหลักในการปฏิบัติกันต่อไป ก็จะทำให้คติความมีมากขึ้นเรื่อย ๆ หรือมากขึ้น
กว่านี้อีก ส่วนทัศนะทางปรัชญาทัศนะอื่นนั้นก็มิทำที่เฉพะตน แต่ก็มุ่งไปในทางที่จะทำให้คติความลดลง
ได้ แต่ต้องมองมุ่งประเด็นไปในทางที่สอดคล้องกับหลักพุทธจริยศาสตร์ หลักศีล 5 จึงจะมีส่วนในการ
ทำให้คติความลดลงได้ แต่ทัศนะทางปรัชญาหรือทฤษฎีทางปรัชญาโดยหลักการจริง ๆ แล้วจะเป็นมอง
โลกและชีวิตให้เห็นความเป็นจริง หรืออธิบายโลกและชีวิตตามความเป็นจริงเท่านั้น ไม่ได้มองโลกและชีวิต
เพื่อปฏิบัติตนตามที่มอง เพียงแต่เป็นการมองโลกและชีวิตแล้วให้คำอธิบายเท่านั้น ส่วนใครสนใจจะนำไป
ปฏิบัติก็เป็นเรื่องของคน ๆ นั้นจะนำไป สำหรับผู้เขียนเห็นว่าในทัศนะของกลุ่มปรัชญาทั้ง 4 ทัศนะหรือ
ทั้ง 4 กลุ่มนั้น กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มสัมบูรณ์นิยมมีเหตุผลดีที่สุดในตัวเอง ไม่ขึ้นกับเวลา สถานที่ สังคม และสิ่งแวดล้อมใด ๆ ทั้งสิ้น

สำหรับคำถามว่า ทำไมเมืองไทยเมืองพุทธจึงมีคติความจำนวนมาก? อาจตอบได้ว่า ถ้าชาวพุทธ
ไทยพร้อมใจกันปฏิบัติตามหลักการของพระพุทธศาสนา หลักพุทธจริยศาสตร์ หรือหลักศีล 5 อย่าง
จริงจัง เมืองไทยเมืองพุทธก็จะมีคติความมากมายขนาดนี้ แต่เพราะเป็นไปในทางตรงกันข้ามจึงทำให้
เมืองไทยเมืองพุทธมีคติความมากอย่างที่เป็นอย่างนี้ เพราะเหตุว่าชาวพุทธไทยส่วนหนึ่งเป็นชาวพุทธไทย
ที่ไม่จริงจัง ไม่สนใจที่จะทำความเข้าใจหลักการของพระพุทธศาสนาไม่สนใจปฏิบัติตามหลักศีล หลัก
ธรรมต่าง ๆ เวลาพระเทศน์พระอธิบายก็จะเทศน์ว่า ศีลรักษากายและวาจา ธรรมะรักษาใจ แต่ชาว
พุทธไทยบางส่วนก็ไม่ใส่ใจนำไปปฏิบัติ จึงเป็นช่องทางให้ก่อคติมากมาย อนึ่งผู้เขียนได้กล่าวไว้ข้างต้น
แล้วว่า อาจแบ่งชาวพุทธออกเป็นกลุ่มได้ 3 กลุ่ม คือกลุ่มเคร่งครัดหลักศีลหลักธรรมมาก พยายาม
ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ กลุ่มนี้ไม่ค่อยทำคติความให้เกิด มีก็เป็นจำนวนน้อย อีกกลุ่มคือกลุ่มเคร่งครัดปาน
กลาง กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มาหาหินอาจปฏิบัติศีลธรรมด้วย ทำมาหากินด้วยจึงอาจพลาดพลั้งทำให้เกิดคติ
ความได้ประมาณครึ่งของจำนวนคนที่มียุอยู่ กลุ่มสุดท้ายขอเรียกว่ากลุ่มมิถุนายน กลุ่มนี้อาจไม่สนใจปฏิบัติ
ศีลธรรมเลย ทำแต่เรื่องผิดกฎหมายทั้งกลุ่ม ถ้าชาวพุทธไทยทั้งหมดมีจำนวน 60 ล้านคน แบ่งเป็น 3
กลุ่ม ๆ ละ 20 ล้านคน คนในกลุ่มที่ 1 อาจทำให้เกิดคติความ 1 ล้านคน กลุ่มที่ 2 มีคนทำให้เกิด

คติความ 10 ล้านคน กลุ่มที่ 3 มีคนทำให้เกิดคติความ 19 ล้านคน รวม 3 กลุ่มก็เป็นจำนวน 30 ล้านคน ก็เป็น 30 ล้านคติ (บางคนทำหลายคติก็มี) ถ้าเป็นอย่างนี้ คติความของเมืองไทยเมืองพุทธ จะไม่มากได้อย่างไร ถือว่าเป็นวิกฤติรุนแรงของพระพุทธศาสนาได้เลย ต่อไปต้องถามกันว่า จะแก้วิกฤตินี้ได้อย่างไร ต้องถามกันดู แล้วช่วยกันแก้ไขโดยเร่งด่วน วิธีหนึ่งที่มีผู้เขียนเห็นว่าน่าจะลองช่วยกันทำก็คือการปลูกจิตสำนึกของชาวพุทธไทยให้ร่วมกันปฏิบัติตามหลักศีลหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หลักศีลที่เน้นที่ศีล 5 ตอนนี้มีโครงการหมู่บ้านศีล 5 ที่คณะสงฆ์รณรงค์อยู่ ชาวพุทธไทยต้องมาช่วยกันในเรื่องนี้ ต้องนึกเสมอว่า ศีลรักษากายและวาจา ธรรมะรักษาใจ นอกจากนั้นควรนำแนวคิด หรือทฤษฎี หรือทัศนคติทางปรัชญามาศึกษาและคิดไตร่ตรอง ให้เป็นคนมีเหตุผล มีสติปัญญา ให้เข้าใจแก่นปรัชญาสำนักต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นคนมีสำนึกที่ดี จะได้ไม่เป็นคนก่อคติความให้เกิดเพิ่มขึ้นมา นำหลักของพระพุทธศาสนาและหลักปรัชญามาร่วมกันแก้ไขก็อาจทำให้จำนวนคติความลดลงได้ ซึ่งก็อาจทำให้กลุ่มคนทำอาชีพเกี่ยวข้องกับคติความเสียผลประโยชน์บ้าง แต่เราเป็นชาวพุทธไทยด้วยกันก็ควรจะพอดกลองรวมกันได้ เพื่อให้ได้สังคมไทยที่สงบสุข และลดคติความลงไปให้เหลือน้อยที่สุด

บรรณานุกรม

ราชบัณฑิตยสถาน. (2532). *พจนานุกรมศัพท์ปรัชญา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด.

สิทธิศักดิ์ ศรีธรรมวัฒนา. (2553). *108 คดีเด็ดในวงการบริหารงานบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : บริษัทตีการพิมพ์ จำกัด, 2553.

บุญเพราะ แสงเทียน. (2551). *กฎหมายอาญา 2 ภาคความผิดและแนวประยุกต์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทวิทย์พัฒน์ จำกัด, 2551.

ณรงค์ ใจหาญ. (2544). *หลักกฎหมายเล่ม 1 วิธีพิจารณาความอาญา*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2544.

ที่สนิกาย ปาฏิวัคคะ 11/286/ 247, *พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*.

www.dhammadharm.org/watthai...เข้าถึงเมื่อ 25 ม.ค.60.

www.dhammadharm.org/watthai...เข้าถึงเมื่อ 25 ม.ค. 60.

www.dhammadhak.net/boand viewtopic...เข้าถึงเมื่อ 25 ม.ค. 60.